

PORUCZYĆ SIĘ (34) *vb pf*

się (24), się (10).

o jasne.

inf poruczyć się (2). ◇ *fut 1 sg* poruczę się (1). ◇ *3 sg* poruczy się (4). ◇ *3 pl* poruczą się (1). ◇ *praet 1 sg m* -m się poruczył (6). ◇ *2 sg m* -ś się poruczył (1). ◇ *3 sg m* poruczył się (4). ◇ *1 pl m pers* -chmy się poruczyli (1). ◇ *imp 2 sg* porucz się (3). ◇ *con 1 sg m* bych się poruczył (1). ◇ *part praet act* poruczywszy się (10).

Sł stp, Cn, Linde brak.

Powierzyć się, oddać się z zaufaniem [w tym: komu, czemu (29)] (34) : A tak y ia tę rádę przed sie wezmę ábych mu sie poruczył á wziął go zá bogá y zá obrońcę śwego *RejPs* 136; Krol Egipłki s tey przyczyny poruczył sie Rzymianom/ y fyná im dał w opiekę *BielKron* 128; Gdzyelz tedy małz lekarzá łzukać? á komu sie thego zwierzyć małz? y komu sie poruczyć? y czym y iáko ten wrzod leczić małz? *RejPos* 327, 116; *SkarŻyw* 353; KAždy człowiek/ záwždy naprzod powinien Pánu Bogu cześc y chwałę dáć/ á iemu sie poruczyć *GostGosp* 1; *GórnTroas* 23.

Wyrażenia: »poruczyć się (Panu) Bogu, Panu« [szyk zmienny] (5:4): *RejPs* 83v; Mam nádzyeie iž we wšytko łuczę/ Gdy sie Pánu swoiemu poruczę *BielKom* G; *RejWiz* 90, 150v, 176v; A tak poruczywšy sie w opiekę Pánu śwemu nic sie nie lę kay á nic sie nie thrwož *RejAp* BB6v; *RejZwierc* 154v; á ona [...] niewiedząc co innego czynić/ táiemnie Bogu sie poruciwšy [!] vžlá/ brátá málucžkiego rodzonego z sobá wžiawšy *SkarŻyw* 192, 183.

»poruczyć się Panu Bogu« [przed śmiercią albo w zagrożeniu życia] [szyk zmienny] (2): Skoro po Mšy [przed bitwą pod Grunwaldem] Krol Władziław poruczył sie Pánu Bogu/ wliadł ná koń cíławy *BielKron* 383v; oleiem świętym ony [członki] pomázác dał/ y tak iuž práwie wšyłtek Pánu Bogu sie poruczywšy. Vmárl ieft. *BiałKaz* M4v.

»poruczyć się w moc« [szyk zmienny] (4): *RejKup* p8; *BielKom* Dv; Vkładł sie pod Oliwą/ támze zołtał ná noc/ Poruczywšy sie Bogu y w opiekę y w moc. *RejWiz* 176v; takowá łáskę po nim znamy/ z ktorá on záwždy gotow káždemu/ kto sie iedno poruczy w moc iemu *ArtKanc* P3v.

»poruczyć się w opiekę, opiece« [szyk zmienny] (8:1): Tu prorok wyłławia dziwná łáskę páńłką/ ktorá temu człowiekowi obiecuie/ ktory iemu dobrze dufáiąc iego sie opiece poruczy *RejPs* 135v, 48v, 60v, 136; Zálnálem ya w łálce twey á zaliem ocucił/ Bom sie w opyękę twoyę moy Pánye poruczył *LubPs* B2v [przekład tego samego tekstu *ArtKanc*]; *RejWiz* 176v; *RejAp* BB6v; Porucžze sie w mocná opiekę iego/ á podlož pod nogi iego nędzny niedoštátek swoy zakonu swoiego. *RejPos* 232v; *ArtKanc* Q.

»wszytek, na wszem się poruczyć« (2:1): Bo ya nie fnkam [lege: szukam] ynego Iedno Kryłta Pana śwego Bom syę yuž temu przy vczil Temum sie wšytek poruczil *RejKup* z8; Aby yeno nedzny Człowiek [...] swoy vpad vznakwšy Pokornie sie mu [Jezusowi] wmoz dawšy [...] Nawšfém mu sie porucziwšy Niemałs cžęžkiey tey łrogofczj By wniew nienalazł litołczj *RejKup* dd6; *BiałKaz* M4v.

Szereg: »podać się w opatrowanie a poruczyć się« (1): Tobie gdym sie ia moy Pánie/ podał w twe opátrowanie/ á tobie gdym sie poruczył/ thyš moy grzech wtył precž zárzucił. *ArtKanc* P19.

W przeni (1) : A on [...] dobrą otuchę uczyni oczekawaniu náífemu/ ktorzychmy sie kolwiek iego fwiétemu máiefatowi wopiekę poruczyli. *RejPs* 48v.

Przeni (3) : Puściła sie po morzu/ ízczęfcu poruczywfy/ Wiátrom tákże zdrowie fwe y íkárby zleciwfy. *PudłDydo* A2v.

Zwrot: »poruczyć się wiatrom« = *żeglować* (2): Tedy Grzegorz ziednawfy íobie morzány/ pożegnawfy sie ze wzytkimi/ á wsiadfzy w okręt/ á poruczywfy sie wiatrom płynął do ziemie świętey. *HistRzym* 34v, 11v.

Synonimy: dać się, oddać się, polecić się, powierzyć się, zwierzyć się.

Formacje współrdzenne cf PORUCZAĆ.

Cf **PORUCZENIE**

MC